

ዴሞክራሲያዊ ምርጫ ዴሞክራሲን ዋጠ ?

ግንቦት 7 ቀን 1997 ዓ.ም ኢትዮጵያ ውስጥ ብሔራዊ ምርጫ ተካሂዷል ተብለናል ። ይሁን እንጂ "ዴሞክራሲያዊ" እየተባለ የተዘፈነለት ምርጫ ዴሞክራሲውን ውጦ ያጠፋው ይመስል ቆጠራና ውጤት ተበላሽ ተብሎ እየተነገረን ነው።

ይሁን እንጂ ት.ዴ.ት ምርጫው ችግር የገጠመው በቆጠራ ወቅት ነው የሚለውን አባባል ጭራሽ አይጋራም ። ከዴሞክራሲያዊ ምርጫ ዴሞክራሲያዊ ውጤት ሲወለድ እንጂ ራሱን አጠፋ ሲባል አልሰማንም ። የግንቦቱ ምርጫ መጀመሪያውኑ ዴሞክራሲያዊ ሂደትን ተከትሎ የተካሄደ ባለመሆኑ እንጂ በቆጠራ ወቅት ችግር ስለተፈጠረ ተበላሽ ብሎም አያምንም ። እንዲያማ ቢሆን ችግሩን በቀላሉ በዳግም ቆጠራ ማስወገድ ይቻል ነበር ። ችግሩ በቆጠራና በማጣራቱ ሂደት ላይ በተፈጠሩ አለመግባባቶች የተከሰተ አይደለም ። የችግሩ መነሻ የአምባገነኖቹ የኢህአዴግ መሪዎች መስሪ ቀመር ነው ። የችግሩ መነሻ እነሱና ሰፊው ህዝብ ለምርጫ የሰጡት የትርጉም ልዩነት ነው ። እነሱ ስለምርጫ ሲያስቡ የኢትዮጵያን ሰፊ ህዝብ ፍላጎት የሚያንጸባርቅ ነፃና ፍትሐዊ የምርጫ ሂደት ሳይሆን ከምዕራባዊያን የእርዳታ ወይም የብድር ትሩፋት ለማግኘት የሚረዳ የማስመሰያ ምርጫ ነው ። የኢትዮጵያ ህዝቦች ምርጫ ሲሉ ደግሞ በድምጻቸው የሚያስተዳድሩዋቸውን ይበጁናል የሚሉዋቸውን ድርጅቶችን ወይም ግለሰቦችን በነፃ ፍላጎታቸው ለመምረጥ መቻላቸው ነው ። ችግሩ የተፈጠረው አምባገነኖቹ የኢህአዴግ መሪዎች የራሳቸውን የሥልጣን ፍላጎት ከህዝብ ፍላጎት በላይ በማስቀመጣቸው ነው ። እነዚህ አምባገነን መሪዎችና የኢትዮጵያ ህዝቦች ከመጀመርያውም በምርጫው ግብ ላይ ከነበራቸው ልዩነት የሚመነጭ ችግር እንጂ በቆጠራና በማጣራት ሂደቱ ወቅት የተፈጠረ ችግር አይደለም ።

አምባገነኖቹ ምርጫውን ከዚህ በፊት እንደለመዱት በጉልበትና በማጭበርበር ለሥልጣን ማራዘም ግባቸው ሊያውሉት ሲፈልጉ ፣ የኢትዮጵያ ህዝቦች ደግሞ በቅታቸውና ፣ አየናቸው ፣ ሞክርናቸው ፣ ካገር ክህደትና ከማጭበርበር ያለፈ ነገር ስታከናውኑ አላየንም ሊሉዋቸው እንደተዘጋጁ ልብ አላሉም። ዳር ድንበርን እንድታስከብሩ ስንጠብቃቸው ዳር ድንበርን ማስደፈር ፣ ላገርና ለህዝብ ታማኝ እንድትሆኑ ስንጠብቅ አገርና ህዝብን በመናቅ በክህደት መንገድ መጓዝ ፣ ፍትሕና ሥርዓት እንድታሰፍኑ ስንጠብቅ አምባገነንነትን ማስፈን ፣ ባጠቃላይ ካገርና ወገን የሚጠበቅባቸውን ግዳጅ ለመወጣት ባለመቻል በማን አለብኝነትና በዳተኝነት መንገድ ለመጓዝ መርጣቸውና በቃቸው ሊላቸው መቁረጡን አልተገነዘቡትም ። አምባገነኖች ሁሉም ቅድሚያ ሰጥተው የሚያዩት የሥልጣን ወንበራቸው እንዳይነካ ማስጠበቅ በመሆኑ የህዝብን ጥያቄ ለማስተናገድና ለመፈጸም አይፈልጉም ። በመሆኑም የኢህአዴግ አምባገነን መሪዎች የህዝብን የሥልጣን ባለቤትነት ሊያረጋግጥ የሚችል ዴሞክራሲያዊ ምርጫ እንዲያካሂዱ የሚያስችላቸው ገጸ ባሕሪ ሊላበሱ አይችሉም ። አልተላበሱምም። ለአምባገነኖቹ ምርጫ ሲባል የህዝብን የሥልጣን በላይነት ለማረጋገጥ የሚደረግ ህዝቡ ከተለያዩ ፕላት ፎርምች ውስጥ ነፃና ፍትሐዊ በሆነ መንገድ የፈለገውን ለመምረጥ የሚችልበት ነፃ መድርክ መፍጠር ማለት አይደለም ። ለነሱ ምርጫ ሲባል ምርጫ ተካሂዷል ተብሎ በዓለም የመገናኛ ብዙኃን ከተነገረና የዓለም ማህበረሰብም ያንን ተቀብሎ እውቅና ከሰጣቸው ለኢትዮጵያ ህዝቦች ፍላጎትና ምኞት ደንታ የላቸውም ። የኢትዮጵያ ህዝቦች ባለፈው የምርጫ ውጤት ላይ የተሰማቸውን ቅሬታ ወደ ጎን በመተው የኤውሮጳ የምርጫ ታዛቢዎች በሰጡት ምርጫውን የመታዘብ ዘግባ ላይ የሰድብ ውርጅብኝ ማንጎድጎዳቸው ይህንን ሃቅ በማያወላውል መንገድ አሳይተናል ። የኢህአዴግ አመራር እውነተኛ ለአገርና ለወገን የሚቆረቆር ቢሆን ኖሮ ቅድሚያ ማዳመጥ የነበረበት የኢትዮጵያ ህዝቦች እርሮን ነበር ። ድምፃችን ተሰርቋል የሚሉ ዜጎችን በጥይት በመለብለብ ፋንታ ሰከን ብሎ ቅሬታቸውን ማዳመጥና መፍትሔ መሻት በተገባው ነበር ። ታዛቢዎችን መክሰስና መወንጀል አስፈላጊ ሆኖ ቢገኝ እንኳ በሁለተኛ ደረጃ ሊመጣ የሚችል ጉዳይ በሆነ ነበር ። ምክንያቱም የምርጫው ውጤት የኢትዮጵያን ህዝብ ፍላጎት

የሚያንፀባርቅ ሆኖ እስከተገኘ ድረስ የውጭ ታዛቢዎች ዘገባ በምርጫው ሕጋዊነትና ፍትሐዊነት ላይ ሊያሳድረው የሚችል ጫና እጅጉን ውሱን በመሆኑ ነው ። የብዙኃኑ ድምፅ በታፈነበት ሁኔታ ውስጥ የታዛቢዎች ዘገባ ላይ ማልቀሱ የጎላ ትርጉም አይኖረውም ። የውጭ ታዛቢዎች በአዎንታዊ ያቅርቡት በአሉታ የኢትዮጵያ ህዝቦች ምርጫ ላይ የሚኖራቸው ጫና እጅግ ውሱን ነው ። በዚህ ምክንያትም ዋናው ትኩረት መደረግ የነበረበት የኢትዮጵያ ህዝቦች ውሳኔ ላይ ነው ። ባለመታደላችን ግን እስከ ዛሬ ድረስ እኛን ለማዳመጥ የሚችሉ መሪዎች ማፍራት አልቻልንም ።

በዚህ ምክንያትም የግንቦት 7ቱ ምርጫ ከውጥኑም ቢሆን ነፃ የኢትዮጵያ ህዝቦችን ፍላጎት ለማንጸባረቅ የታቀደ አልነበረም ። ይህ ቢሆን ኖሮ ከመጀመሪያው ነፃና ፍትሐዊ ምርጫ ለማካሄድ የሚያስችሉ ገለልተኛ መዋቀሮች መዘርጋት ነበረባቸው ። ነፃ የፍትሕ አካላት መፈጠር ነበረባቸው። ይህ ሳይሆን የቀረው ባጋጣሚ ምክንያት አይደለም። ኢ.ዴ.ታ.ሳ አሁን የገባንበት ውጥረት ውስጥ እንደምንገባ አስቀድሞ በመገንዘብ እነዚህ መዋቅራዊ ማሻሻያዎች እንዲደረጉ ከኢህአዴግ ጋር ቢደራደርም ኢህአዴግ የቀረበውን ሐሳብ ለመቀበል ዝግጁ ያልሆነው ችግሩ ሳይገባው ስለቀረ አልነበረም ። ያልተቀበለበት ዋናው ምክንያት የህዝብን ድምፅ ለማፈን የሚያስችለው የበላይነቱን ላለማስጠቅ ብቻ ነው ። ባይሆን ኖሮ ይህንን ቁልፍ ህዝባዊ ዲሞክራሲያዊ ጥያቄ ለመቀበል የማይፈልግበት ሁኔታ ሊኖር ባልቻለ ነበር ። አምባገነኖች በተፈጥሮአቸው የህዝብ የበላይነትን በጣም ስለሚፈሩና በህዝብ ነፃ ምርጫም ስለማያምኑ ከማስመሰል ያለፈ ፋይዳ ያለው ምርጫ ለማካሄድ አይችሉም ። በዚህ ምክንያትም በግንቦት 7 የተካሄደው ምርጫ ግቡን የሳተው በቆጠራና በማጣራቱ ሂደት ወቅት ሳይሆን ከመጀመሪያውም ምርጫን ነፃና ፍትሐዊ ለማድረግ የሚችሉ ቁልፍ ጥያቄዎች ስላልተመለሱ ነው ብሎ ት.ዴ.ት ያምናል ።

ይህንን በዚህ ቋጭተን ወደ ወቅቱ ጥያቄ ስንመለስ የኢህአዴግ መሪዎች አምባገነንነት ከምን ጊዜም በላይ ጎልቶ የወጣበት ሁኔታን እናያለን ። የግንቦት 7 1997 ዓ.ም ምርጫ መሟላት የነበረባቸውን የምርጫ ቅድመ ሁኔታዎች ባይሟሉም የኢትዮጵያ ተቃዋሚ የፖለቲካ ድርጅቶች የህዝቡን የለውጥ ፍላጎት በጥልቀት በመገንዘብ የሚካሄደው ምርጫ ውስጥ ለመሳተፍ ወስነው ተሳትፈዋል ። ህዝቡም በነቅስ በመውጣት ቀኑን ሙሉ በመሰለፍ ድምጹን ሰጥተዋል። በዚህ ዓለም ዓቀፍ መስፈርቶችን ባላሟላ ምርጫ ውስጥም ቢሆን ህዝቡ ድምጹን ለተቃዋሚ ፓርቲዎች በመስጠት የሥልጣን ውክልና ቢሰጣቸውም እንደተጠበቀው አምባገነኑ የኢህአዴግ አመራር የህዝቡን ሥልጣን ለህዝብ ለማስረከብ ዝግጁ ሆኖ ለመገኘት አልቻለም ። ይባስ ብሎ መራጩን ህዝብና የተቃዋሚ ድርጅት አባላትን በያሉበት እያሳደደ መግደል ፣ ማሰር ፣ ማሳደድና ማፈናቀልን እንደ ዋና ተግባሩ አድርጎ እየተንቀሳቀሰበት ይገኛል ። የህዝብ ፍላጎትና የኢህአዴግ መሪዎች ፍላጎት የተፋፋመ ቅራኔ ውስጥ የገቡበት ሁኔታ ተከስቷል ። አገዛዙ ሥልጣኑን በምርጫው ውጤት መሠረት ህዝብ ለመረጠው ማስረከብ ሲገባው አሻፈረኝ ያለበት የኢትዮጵያ ህዝቦች ደግሞ ሕጋዊ የሥልጣን ባለቤትነታቸውን ለማረጋገጥ የሚያደርጉት የሞት ሽረት ትግሉ ተፋፍሟል ። አገዛዙ ዛሬ ክምን ጊዜም በላይ በፍርሀት የተዋጠበትና ወታደራዊ ዓቅሙን እንደ ዋና ምርኩዝ አርጎ ለመጠቀም ቆርጦ የተነሳበት ክስተት ውስጥ ለመገኘት ደርሰናል ። ተወደደም ተጠላ ፣ አጠረም ረዘመም ፣ መጨረሻ ላይ ትግሉ በህዝብ ድምፅ የበላይነት እንደሚበሰር ግን ቅንጣት ታክል ጥርጥር የለንም ። "በመሆኑም ከወደቁ በኋላ መንፈራገጥ ለመላላጥ" እንደሚባለው የአምባገነኖቹ መንፈራገጥ ለመላላጥ መሆኑ ጊዜው ሳይመሸባቸው ቢገነዘቡት ይሻላቸዋል እንላልን ። በመሆኑም በማስመሰል ለመሞገስ በአገዛዙ የተዘጋጀው ምርጫ አገዛዙ የተመኘው ውጤት ባያንፀባርቅም ህዝቡ ብይኑን ሰጥቷል። በብይኑም ወደድናቸው ጠላናቸው ሰፊው ህዝብ በኢህአዴግ ላይ የቅጣት ፍርዱን አሳርፏል ። ለተቃዋሚዎችንም እምነቱን ሰጥቷል ። ምርጫ ሲባል የኢህአዴግ መሪዎች እንዳደረጉት እኔ ከተመረጥኩ ውጤቱን እቀበላለሁ ፣ ካልተመረጥኩ በጉልበት እወስደዋለሁ የሚለው እያየነው ያለነው መንታ መንገድ ፈጽሞ ለማንም የሚያዋጣ አይደለም ።

የተካሄደው ምርጫ ያሳየው ውጤት ላንወደውም ልንወደውም እንችላለን ። ሊያስደስተንም ላያስደስተንም ይችላል። ይህ ማለት እኛ የማንወዳቸው ኃይሎች ሥልጣን ላይ መውጣትም ሊሆን እንደሚችል ምርጫው ውስጥ ከመግባታችን በፊት አውቀን መቀበል የሚገባን ጉዳይ ነው ። ዲሞክራሲ ስንል እኛ የማንፈልገውንም ጭምር ለመቀበል ራሳችን ማዘጋጀት ካልሆነ ዲሞክራሲ ትርጉም ያጣል ። የጨዋታው ሕግም ያከትምለታል ። ያኔ ሊከተል የሚችለው ጥፋት ብቻ መሆኑ ሁሉም ሊገነዘበው ይገባል ። የወታደራዊ ትጥቅ የበላይነት የተወሰነ ግድያን ለመፈጸም ሊረዳ ቢችልም የሰፊውን ህዝብ ፍላጎትን በሚጸረር መልኩ ጥቅም ላይ ከዋለ ለዘለቄታው ተመልሶ ባለቤቱን እንደሚበላ ከወዲሁ መታወቅ አለበት ።

እዚህ ላይ የኢህአዴግ አምባገነን መሪዎችና እበላ ባይ ካድሬዎቻቸው ሁለት አጣቢቅኝ ውስጥ ገብተው እንደሚገኙ ሳይጠቀስ የሚታለፍ አይሆንም ። ይኸውም ባንድ በኩል ምርጫውን አሸንፈናል እያሉ ሲያቅራፉ ቢሰማም በሌላ በኩል ደግሞ እነዚህ ተቃዋሚዎች ሥልጣን ከጨበጡ የትግራይ ህዝብን ይጨርሳሉ የሚል ዘረኛ ቅስቀሳ በማራመድ ላይ መገኘታቸው ነው ። ይህ ባንድ በኩል የኢትዮጵያ ህዝብ እምነቱን አሳድሮብናል ፤ ለቀጣይ አምስት ዓመት እንድናስተዳድር መርጠናል የሚል መልእክት የሚያስተላልፍ ሲሆን በሌላ በኩል ደግሞ አይ ሥልጣን ህዝቡ ለመረጣቸው ተቃዋሚዎች ብናስረክብ እነሱ በትግራይ ህዝብ ላይ ይዘምታሉ የሚል መልእክት የሚያስተላልፍ ሆኖ ይገኛል ። የአሸንፈናል ጉራ ባዶነትን አስመልክቶ ከላይ የዘረዘርነው ስለሆነ መድገም አያስፈልገንም ። የትግራይን ህዝብ ሊጨርሱ ነው የሚለውን ግን አጠር ባለ መልክ ማየቱ ተገቢ ይሆናል ።

ተቃዋሚዎች ኢትዮጵያ ውስጥ ሥልጣን ቢይዙ የትግራይ ህዝብን ለመጉዳት ይችላሉን ? በሚለው ጥያቄ ዙርያ የት.ዴ.ት መልስ ከህወሓት/ኢህአዴግ መሪዎችና ካድሬዎች መልስ እጅጉን ይለያል ። ኢትዮጵያ የብዙ ብሔር ብሔረሰቦች አገር መሆኑን ይታወቃል ። ኢትዮጵያን ፣ ኢትዮጵያ የሚያስኙዋት የነዚህ ብሔር ብሔረሰቦች አጠቃላይ የጋራ እሴቶች ድምር ውጤት ነው ። ከዚህ ውጭ የሆነች ኢትዮጵያ ልትኖር አትችልም ፤ የለችምም ። በመሆኑም አንዱ ሌላውን በማስወገድ የምትፈጠር ኢትዮጵያ ልትኖር አትችልም ። ኢትዮጵያ የምትባል አገር ልትኖር የምትችለው የነዚህ ብሔር ብሔረሰቦች የጋራ ጥቅም ለማስከበር የሚችል ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ለማቆም ሲቻል ብቻ ነው ። ዛሬ የአገሪቱን ሥልጣን ለመረከብ ህዝባዊ አመኔታ የተጣለባቸው ድርጅቶች የተሰባሰቡባቸው ፕሮግራሞችን ስንመረምር ይህንን ዓይነት ሥርዓት ለመመሥረት በሚከተሉት የፖሊሲ ንድፎች ላይ ልዩነት ቢኖራቸውም ሁሉንም ዜጋ በእኩል ተጠቃሚ የሚሆንባት ኢትዮጵያን በመገንባት መርሕ ላይ ልዩነት የላቸውም ። ይህ ማለት የአንዱ መብት የሌላውን መብት በመርገጥ ለማስከበር የሚሞክር ኃይል እንዲፈጠር የሚያስችል ነባራዊ ሁኔታ የዛሬቱ ኢትዮጵያ ውስጥ ፈጽሞ የለም ። ከተከሰተም ነባራዊ ሁኔታው ስለማይፈቅድለት ራስን ለመግደል የተዘጋጀ ወይም አገሪቱን ለመበታተን ያቀደ ኃይል መሆን እንደሚኖርበት የሚያጠራጥር አይደለም ። የዚህ ዓይነት ኃይል ይኖራል ወይም ይነሳል ብለን ባናስብም ቢከሰትስ ከሚለው ተራ መላምት ተነስተን እንኳ ብንተነትነው በራሱ ወይም ባገሪቱ ላይ ውድቀት ለማስከተል የተነሳሳ ኃይል መሆን ይኖርበታል በሚለው ድምዳሜ ላይ እንደርሳለን ። ከዚህ ድምዳሜ ተነስተን ራሱን ማጥፋቱ በሚመለከት ይህ ዓይነት አመለካከት ያለው ኃይል ላገርና ለህብረተሰብ ሰላምና ብልጽግና ማነቆ ለመሆን የሚነሳሳ ኃይል በመሆኑ መመከትና መወገድ የሚኖርበት ኃይል መሆኑ የሚያወያይ አይሆንም ። ከዚህም አልፎ አገርን መበታተን እንደ አጀንዳ ይዞ የሚነሳ ኃይል ቢሆን አገርን ይዞ እንዲጠፋ የሚፈቅድለት ኢትዮጵያዊ ሊኖር ከቶ አይችልም ። ስለዚህም ይህ ኢህአዴግና የኢህአዴግ ነብሰበላ ካድሬዎች የሚያራግቡት የ"ትግሬን ለማጥፋት" አሉባልታ ተራ አሉባልታ ከመሆን የሚያልፍ አይሆንም ። የትግራይን ህዝብ ለማጥፋት የሚነሳሳ ኃይል ካለ የሚያጠፋው የትግራይ ህዝብን ብቻ ሳይሆን ሁላችንም በየተራ ሊያጠፋ የሚሞክር ኃይል ስለሆነ በወቅቱ መመከት ያለበት ኃይል እንደሚሆን ሁሉም ይገነዘበዋል ።

ከዚህም በተጨማሪ በአሁኑ ሰዓት ኢትዮጵያ ውስጥ ሥልጣን እንዲረከብ የህዝብ አመኔታ የተጣለበት ኃይል እንደ ኢህአዴግ በአንድ ፈላጭ ቆራጭ አምባገነን ፍላጎት የሚንቀሳቀስ ኃይል ሊሆን ከቶም አይችልም ። በነዚህ ድርጅቶች ውስጥ የታቀፉ ኃይሎች እንደ ኢህአዴግ በአንድ ግለሰብ ገፋ ቢል ደግሞ በአንድ ድርጅት መልካም ፈቃድ ተጠፍጥፈው የተፈለፈሉ ሳይሆን የየራሳቸውን ፕሮግራም ነድፈው እየተንቀሳቀሱ የቆዩና አገራቸውን ከውድቀት ለመታደግ በመለስተኛ ፕሮግራም አብሮ ለመሥራት በጋራ አቋም የተገናኙ መሆናቸው መዘንጋት የሌለበት ጉዳይ ነው ። እነዚህ ኃይሎች በጋራ ባንድ ድምፅ የትግራይን ህዝብ ለማጥፋት ለመሰለፍ የሚያስገድዳቸው ምንም ዓይነት ነባራዊ ሁኔታ የለም ። ለወደፊትም ቢሆን ከእንግዲህ ወዲህም አንድ ዘር ለብቻው የሥልጣን ባለቤት ለመሆን የሚችልበት ዕድል ያከተመለት በመሆኑ አንድ ዘር ተነስቶ ሌላውን ዘር ለመጨረስ የሚችልበት መሠረት ሊኖር አይችልም ። ለመሆኑ ተቃዋሚዎች ሥልጣን ቢይዙ የትግራይን ህዝብ ለመፍጀት የሚያነሳሳቸው ምክንያት ምንድነው ? የህወሓት ካድሬዎችም ሆኑ አለቆቻቸው ይህንን ጥያቄ አይመልሱም ። የትግራይ ህዝብ ምን ስለበደለ ነው የሚፈጀው ? እንደ ህዝብ ባገርም ሆነ በህዝብ ላይ ያደረሰው ጥፋት አለ ? መልሱ የትግራይ ህዝብ እንደ ህዝብ ለኢትዮጵያ ክብር ልዕልና ህልውና እንደ ሁሉም ኢትዮጵያዊ መስዋዕትነት ሲከፍል የኖረ ፤ ሀገራዊና ዜግነታዊ ግዴታውን በሚገባ የተወጣና ማንንም ያልበደለ ህዝብ እንጂ የኢህአዴግ መሪዎች በሰሩት ወንጀል የሚጠየቅ ህዝብ ባለመሆኑ የሚያሰጋውም የሚያስፈራውም ምንም ጉድ

የለበትም ። በምንም ሳያሳብቡ መፍራት ያለባቸውና የሚገባቸው በአገር ክህደትና በአምባገነንነት የተዋጡት የህወሓት/ኢህአዴግና የክህደትና የአምባገነንነት መሪዎችና ልዑካን ካድሬዎቻቸውና የጥቅም ተጋሪዎቻቸው ብቻ ናቸው ። ከዚህ ውጭ ያለው የትግራይ ህዝብ ቅንጣት ታክል የሚፈራበት ምክንያት የለም ፤ ሊኖርም አይችልም ።

ታዲያ ሁኔታው እንዲህ ከሆነ የህወሓት መሪዎችና ካድሬዎች ይህንን አቋም ለማራማድ ያስገደዳቸው ምክንያት ምን ይሆን ? የህወሓት መሪዎችና ካድሬዎች በትግራይ ህዝብና ባገሩ በኢትዮጵያ ላይ ከፍተኛ በደል መፈጸማቸውን ያውቃሉ ። ከዚህም በተጨማሪ ሥልጣን ላይ ለመቆየት አፍኖ ለመያዝና ለመቆጣጠር የቻሉት ህዝብ የትግራይ ህዝብ ነው ። በዚህ ህዝብ ላይ ያደርሱትና እያደረሱት ያለው ግፍና ፍርድ ገምድልነት ምን እንደሆነ ጠንቅቀው ያውቃሉ ። በነዚህ ሁለት መሠረታዊ ምክንያቶች የትግራይ ህዝብ ከነሱ ቁጥጥር ውጭ እንዳይሆን ይሰጋሉ ።

በመጀመርያ ደረጃ የትግራይ ህዝብ እነዚህ መሪዎችና ካድሬዎች ባደረሱበት ግፍና ሰቆቃ ምክንያት ዕድሉን ሲያገኝና ቀኑ ሲወጣ የመጀመርያ ተጠያቂዎች አድርጎ ሊፋረዳቸው እንደሚነሳ ጠንቅቀው ስለሚያውቁ እነሱ ላይ ያለውን ቅራኔ በመለስተኛ ደረጃ እንዲይዝና ሁሉን ነገር የሚያደርጉት እሱን ለመታደግ እንደሆነ አድርጎ በመመልከት የነሱን ግፍ አሳንሶ እንዲያይና በሌላ ሐሳብ ተውጦ የነሱን ወንጀል ችላ እንዲለው ለማድረግ የሚረዳ ስለሚመስላቸው ነው ። በሌላ በኩል ደግሞ የማኸል አገሩ ሁኔታ እየተባባሰ ከሄደ ለትግራይ ህዝብ እንደሚከላከሉ መስለው በመቅረብ የትግራይ ህዝብ ከጎናቸው ተሰልፎ እንደ መድኅን እንዲቀበላቸው የስነ ልቦና ዝግጅት እንዲያደርግ ለመቀስቀስም ነው ። ከዚህ ውጭ ሌላ ምክንያት የላቸውም ። እነዚህ የህወሓት መሪዎች የጥቅም ተጋሪ አድርገዋቸው እሮሮን በተመለከተ በተለያዩ የሙስና አሠራሮች በመጠቀም ያካበቱት ንዋይና ንብረት ይህ አገዛዝ ሲፈርስ አብሮ እንደሚፈርስ ስለሚገነዘቡ ለትግራይ ህዝብ የሚያስቡ በመምሰል በትግራይ ህዝብ ደም ጥቅማቸውን ለማስከበር ስለሚፈልጉ ነው ። እነዚህ ወገኖች የትግራይ ህዝብ ሰብአዊ መብት በህወሓት መሪዎችና ካድሬዎች ሲገፈፍ ይህ ሂደት ጥፋት ያስከትላል ብሎ የመናገር ድፍረት እንኳ ያልነበራቸው ሆኖ አዳሪዎች ናቸው ። ከዚህ ውጭ የትግራይን ህዝብ በወንጀለኛነት የሚያስጠይቀው የሰራው በደል የለም ። አለ የሚሉን ከሆነም እንየውና ሐሳባችንን እንስጥበት ፤ የትግራይ ህዝብም ሐሳቡን ይስጥበት ። ካልሆነ ግን የትግራይ ህዝብን ወንጀለኛ አስመስሎ በማቅረብ ሊያጠፉ ታጥቋል እያሉ ማስፈራራትን ማቆም አለባቸው እንላለን ። የትግራይ ህዝብ ሊጠፋ ይችላል ብለን ከማሰባችን በፊት ለጥፋት የሚያስፈርጀው የሠራው ወንጀል መኖሩ መረጋገጥ አለበት ። ካልሆነ ግን ወንጀለኞቹ የህወሓት/ኢህአዴግ አምባገነን መሪዎች ባገርና ህዝብ ክህደት እንዳይጠየቁ በትግራይ ህዝብ ጀርባ ራሳቸውን ለመደበቅ የሚያናፍሱት ተራ አሉባልታ መሆኑ መታወቅ አለበት ። ባሁኑ ወቅት እነዚህ ወንጀለኛ መሪዎች በፈጸሙት ወንጀል እንዳይጠየቁ ከህዝብ ጀርባ ለመደበቅ በሚነዙት መርዛም ፕሮፓጋንዳ የሚወናበዱ የተወሰኑ የዋህ የትግራይ ተወላጆች መኖራቸው ይስተዋላል ። እነዚህ ወገኖች አላስፈላጊ ጭንቀት ውስጥ ገብተው ከህዝብ ጀርባ ራሳቸውን ለመደበቅ የሚሞክሩ ወንጀለኞች ሰለባ ከመሆን ራሳቸውን ለማዳን እንዲችሉ "ከአማራ ይጨርሳህል" ፕሮፓጋንዳ በስተጀርባ ያለውን የወንጀለኞቹን መርዝ ልብ ብለው እንዲገነዘቡ እንመክራለን ።

ይህንን ሁሉ ስንል አንድን ዘር ለማጥፋት የተደራጁና ለፖለቲካ ሥልጣን የሚወዳደሩ ኃይሎች ኢትዮጵያ ውስጥ እንደሌለ ለማሳየት እንጂ ያልተገራ ምላስ ይዘው የሚለፈልፉ ባገሪቱ የፖለቲካ ሕይወት ውስጥ ግን ወሳኝ ተራ ሊኖራቸው የማይችሉ በድርጅት የታቀፉም ያልታቀፉም ተሳዳቢዎች የሉም ለማለት አይደለም ። እነዚህ ዓይነቶቹ ተሳዳቢዎች በየትም ቦታና በየተኛውም የብሔር ተወላጆች ውስጥ እንዳሉ እንገነዘባለን ። እነዚህ ተራ ተሳዳቢዎች እየተበራከቱ ከሄዱ በሕብረተ ሰባችን ሰላማዊ ሕይወትና አኗኗር ላይ መጥፎ ጥላ ሊጥሉ እንደሚችሉም እንረዳለን ። በዚህ ምክንያትም የኢትዮጵያ ዲሞክራሲያዊ ኃይሎች እነዚህን ልዩነትን የሚያራግቡ ግለሰቦች ሆኑ ቡድኖች ከአፍራሽ ተግባራቸው እንዲቆጠቡ የማረምና የማስተማር ግዴታ እንዳለብን ከወዲሁ ልንገነዘበው ይገባል እንላለን ።

ሌላው እዚህ ላይ ባጭሩ ለማንሳት የምንፈልገው የኢትዮጵያ ዲሞክራሲያዊ ኃይሎች ኅብረት (ኢ.ዴ.ኃ.ጎ) አባልነታችንን በሚመለከት ይሆናል ። የህወሓት መሪዎችና ካድሬዎች የት.ዴ.ት የኢ.ዴ.ኃ.ጎ አባልነት እጅጉን ይቆረቁራቸዋል ። ት.ዴ.ት ከማን ጋር ህብረት መመሥረት እንዳለበትና እንደሌለበትም እነሱ ሊወስኑለት እንደማይችሉ የገባቸው አይመስልም ። ህወሓት/ኢህአዴግ ራሱን ተመልሶ መመልከት አይችልም ። ራሱን የሚያይበት መስተዋትም

የለውም ። ይህ በህወሓት/ኢህአዴግ የታየ የመጀመርያ ክስተት ሳይሆን ሁሉም አምባገነኖች የሚጋሩት ተፈጥሮ ነው ። ህወሓት/ኢህአዴግ ሲወድ ይክባል ሲያወግዝ ደግሞ እንዲያው በጭፍን ነው ። ዛሬ ትላንት ወደ ፈቅዶ ራሱ ሕጋዊ እውቅና የሰጣቸው የፖለቲካ ድርጅቶች መሪዎችን በህዝብ ድምጽ ስላሸነፉት ብቻ "የኢህፓ ወንጀለኛ" እያለ ሲሰድባቸው ይሰማል ። እንዲህ ብሎ ሲሰድብ ግን ራሱ በውስጡ ስላቀፋቸው ነብሰበላ የኢህፓ ካድሬዎችና አመራሮች የሚተነፍሰው ነገር የለም ። የአንድ ሰው የኢህፓ አባል መሆን በራሱ ወንጀል ሊሆን ባይችልም ፣ አንደ ህወሓት/ኢህአዴግ መሪዎች አፈራረጅ ኢህፓ መሆን ወንጀል ከሆነ ሁሉም ኢህፓ ወንጀለኛ መሆን አለበት ማለት ነው። ወንጀል የሚሆነው የህወሓት/ኢህአዴግ አቋምን አለመቀበል ነው ከተባለ ደግሞ የራሳቸውን አቋም የሚያራምዱ ሰዎች መወንጀል ካለባቸው በሚያራምዱት አቋም እንጂ በኢህፓነት መሆን የለበትም ማለት ነው። ዛሬ በህወሓት/ኢህአዴግ ካምፕ ውስጥ የሚታየው ውጅንብር ግን ከዚህ የተለየ ነው ። አንድ የኢህፓ አባል የነበረ የኢህአዴግን ካምፕ ከተቀላቀለ በኢህፓነት የማይጠረጠርበት የካምፕ አባል ካልሆነ ደግሞ በኢህፓነት የሚወነጀልበት ሁኔታ እየተገነዘብን ነው ። ይህ ዓይነት አፈራረጃት መሠረታዊ የሕግ ሥርዓትን የሚያናጋ አደገኛ አካሄድ ነው ። አንደ ነገር ለኢህአዴግ ጥሩ ከሆነና ከኢህአዴግ አንፃር ካልታየ በስተቀር እምቢ ለኢህአዴግ አልመችም ስላለ ብቻ መጥፎ የሚሆንበት ሁኔታ ሊኖር አይችልም ። ስለዚህ ኢህአዴግ ብቻ ሁለት መመዘኛ (double standard) ይዞ ለመንዝ የሚችልበት አካሄድ በኢህአዴግ ሕግ ካልሆነ በስተቀር በዲሞክራሲያዊ ስርዓት ሊኖር አይችልም ።

በዚህ መነሻ ላይ ተመርኩዘን ህወሓት/ኢህአዴግ በት.ዴ.ት ላይ የከፈተው ዘመቻ ዋጋቢነትን ለማሳየት እንሞክራለን። የነአቶ ለገሠ ዜናዊ ካድሬዎች ት.ዴ.ት ከመኢሶን ጋር ግንባር ፈጠረ እያሉ በትግራይ ተወላጆች እንዲጠላ ለማረጋገጥ ከፍተኛ ቅስቀሳ እያደረጉ ይገኛሉ ። መኢሶንን በደርግ ጊዜ በተካሄደው ቀይሽብር ተሳታፊ ነበር ብለው ይከሳሉ ። መኢሶን ምን አደረገ ፣ ህወሓት ምን አጠፋ ፣ እገሌ ምን በደል ፈጸመ የሚሉ ጥያቄዎችን አንስተን እዚህ በመዘርዘር ፍርድ ለመስጠት የሚያስችለን ሕጋዊ ውክልና የሌለን መሆኑ ብቻ ሳይሆን ባለንበት መድረክ ሊፈታ የሚችል ውይይትም አይደለም ። አንድ ነገር ላይ ግን በጽኑ እናምናለን ። ይኸውም ማንም ይሁን ማን ባገርና ህዝብ ላይ ለደረሰውና ለሚደርሰው ጥፋት በሕግ ፊት መጠየቅ አለበት ። ይህ ደግሞ ህወሓት/ኢህአዴግን በዋናነት ይጨምራል ። ማንኛችንም ብንሆን ላደረሰነውና ለምናደርሰው ጥፋት እንደ ዜጋ ተጠያቂ መሆን ይኖርብናል ። ይህንን የሚያጣራና ወንጀሎ የሚያስፈርድ የህወሓት/ኢህአዴግ ፍርድ ገምድል ፍርድ ቤት ሊሆን ግን ፈጽሞ አይችልም ። ምክንያቱም ህወሓት/ኢህአዴግ ፍርድ ገምድልነትን እንጂ ፍትሕን አያውቅምና ነው ። ከዚህ በተረፈ ግን ፀረ-አምባገነንነትንና ከህደትን በሚደረገው ሀገራዊ ትግል ውስጥ ት.ዴ.ት አዎንታዊ አስተዋጽኦ አላቸው ብሎ ከሚያምንባቸውና መለስተኛ ፕሮግራሙን ከተቀበሉ ኢትዮጵያዊ ኃይሎች ጋር አብሮ ለመሥራት የህወሓት ፈቃድ አይጠይቅም ። እኔ ካደረግኩት ሁሉም መልካም ነው ፣ ሌሎች ካደረጉት ግን እርኩስ ነው ከሚለው የተዛባ አመለካከቱ ራሱን ቢያጸዳ ኖሮ ህወሓት ገና በጥቁቱ መኢሶን አዲስ አበባ ከደርግ ጋር ይሰራ በነበረበት ወቅት የአብረን እንስራ የልመና ደብዳቤ ጽፎ እንደነበረና የመኢሶን አመራር ተወያይቶ በግለሰብ መልስ እንዲጸፍለት ወስኖ ጥያቄህን አልተቀበልነውም የሚል መልስ እንደተሰጠው አቶ እንዳርጋቸው "ባጭር የተቀጨ ረጅም ጉዞ" በሚል መጽሐፋቸው ውስጥ አስፍረውት ይገኛል ። ከዚህም በተጨማሪ ህወሓት ፀረ-ደርግና ፀረ-ሶቭየት ሕብረት ጣልቃ ገብነት የሆነ የህብረት ግንባር እንዲፈጠር ጥሪ ባቀረበበት ወቅት ፣ የዛሬ አያርገውና ትግራይ በረሃ ድረስ ሂደው ስለ ህብረት የተወያዩት ፣ የዛሬ የኢህአዴግ እስረኛ የትላንቱ የመኢሶን አመራር አባል አቶ አበራ የማኑአብ እንደነበሩና በወቅቱ የትግል ጥሪ በሚለው የህወሓት መጽሔት ላይ የአቋም ልዩነታቸው ተዘግቦ እንደነበረ የሚታወስ ነው ። አንባቢ ሁኔታውን በግልጽ እንዲያየው በTPLF 'የትግል ጥሪ' በተባለው መጽሔት በ1980 የኢትዮጵያ አቆጣጠር የህወሓትና የመኢሶን የጋራ መግለጫ የመጨረሻውን ገጽ እንደአባሪ ወደ መጨረሻ አቅርበናል። ታዲያ ነገሩ እንዲህ ከሆነ ት.ዴ.ት መኢሶን ጋር ግንባር ከፈጠረ ስሕተት የሚሆነው ፣ በፀረ ሀገራዊ አቋሙ ምክንያት ባይሳካለትም ህወሓት ከመኢሶን ጋር ግንባር ከፈጠረ ትክክል የሚሆነው በምን መለክያ ነው ? ዛሬ ዶ/ር ነገደ የኢህአዴግን "ሕገመንግሥት" እርቃኑን ስላስቀሩት የኢህአዴግ ሕገመንግሥት ከሚነካ ድርጅት ጋር የሕብረት ግንባር መፍጠር ወንጀል ነው ይሆን እየተባልን ያለነው ? ይህንን በሚመለከት ፍርዱን ለአንባቢ እንተወዋለን ። የህወሓት መሪዎችም ሆኑ ነበሰበላ ካድሬዎችን ግን ግልጽ ልናደርግላቸው የምንፈልገው ጉዳይ አለ ። ይኸውም የት.ዴ.ት የትግል መስመርም ሆነ አካሄድ የመወሰን መብት ፈጽሞ እንደሌላቸው ማሳወቅ ነው ።

ከዚህ በተረፈ ሁሉም ኢትዮጵያዊ ከጫፍ እስከ ጫፍ እንደሚያውቀው በዚች ሰዓት አገራችን በአምባገነኖችና ባገር ክህደት በተበከሉ ገዥዎች ሥር እየማቀቀች ትገኛለች ። እነዚህ ገዥዎች ደግሞ የሥልጣን ወንበራቸውን ለመከላከል የሚያስችል ሆኖ እስከታያቸው ድረስ ባገርም ሆነ በህዝብ ላይ ሊፈጽሙት የማይቻሉት ወንጀል ይኖራል ብሎ መገመት የዋህነት ነው ። በህዝባዊ ንቅናቄ ከያዙት የሥልጣን ወንበር ለመውረድ የሚያስገድዳቸው ሁኔታ ሲፈጠር አገሪቱ ውስጥ እሳት ለኩሰው እርስ በርሳችን እንድንባላ አደገኛ ወጥመድ ሊያዘጋጁልን እንደሚችሉ ከወዲሁ ልንገነዘበው የሚገባ ጉዳይ መሆን ይኖርበታል ። ስለዚህም እነሱ ከሚያዘጋጁልን ወጥመድ በመውጣት አገራችንን የብሩህ ተስፋና የልማት ማእከል ለማድረግ እንድንችል ሁላችንም በአስተዋይነትና በአርቆ አሳቢነት ጎዳና እጅ ለእጅ ተያይዘን እንድንታገል ት.ዴ.ት ሀገራዊ ጥሪውን ያቀርባል ።

ድል ለህዝባዊ ትግል !!!
 የትግራይ ህዝብ ለአምባገነኖች መሳርያ አይሆንም !!!
 የትግራይ ህዝብ ለድሞክራሲያዊ ትግል ከሌሎች ኢትዮጵያዊ ወግኖ ይሰለፋል !!!
 ሞት ላምባገነኑ አይደሉምና ከሃዲዎች !!!

ት.ዴ.ት መስከረም 1998 ዓ.ም

አባሪ በ1980ዓም የህወሐትና የመኤሶን መግለጫ የመጨረሻ ሁለት ገጾች፡

